

Briuselis, 2019 01 18
COM(2019) 16 final

Rekomendacija

TARYBOS SPRENDIMAS

**kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas dėl susitarimo su Jungtinėmis Amerikos
Valstijomis dėl pramoninėms prekėms taikomų muitų tarifų panaikinimo**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. REKOMENDACIJOS APLINKYBĖS

- **Rekomendacijos pagrindimas ir tikslai**

2018 m. liepos 25 d., siekdami lengvinti prekybą ir vengti didinti prekybos santykių įtampą, Europos Komisijos pirmininkas ir Jungtinių Amerikos Valstijų prezidentas susitarė pradėti naują prekybos santykių tarp Jungtinių Amerikos Valstijų ir Europos Sąjungos etapą.

2018 m. liepos 25 d. priimtas Bendras pareiškimas, kuriame numatoma panaikinti pramoninėms prekėms taikomus muitų tarifus; gerinti bendradarbiavimą reglamentavimo ir standartų klausimais; lengvinti prekybą sojomis ir didinti prekybos suskystintomis gamtinėmis dujomis (SGD) mastą, kad Europos Sąjunga galėtų labiau įvairinti energijos tiekimą. Jie taip pat susitarė drauge geriau ginti Europos ir JAV įmones nuo nesąžiningų pasaulinės prekybos veiksmų ir artimai bendradarbiauti su panašių pažiūrų partneriais, siekdami reformuoti Pasaulio prekybos organizaciją (PPO).

Bendrai darbotvarkei įgyvendinti įsteigta vykdomoji darbo grupė, kurios, *inter alia*, paprašyta nustatyti trumpojo laikotarpio priemonių prekybai lengvinti. Susitarta, kad įgyvendindamos Bendrą pareiškimą Europos Sąjunga ir Jungtinės Valstijos visapusiškai laikysis šio susitarimo tikslų, nebent kuri nors iš Šalių nutrauktų derybas. Abi Šalys taip pat sutarė, kad nori išspręsti su plieno ir aliuminio muitų tarifais susijusius klausimus.

Europos Komisija įsipareigojo sąžiningai įgyvendinti 2018 m. liepos 25 d. Bendrą pareiškimą. Komisija sustabdys derybas su Jungtinėmis Valstijomis, jei Jungtinės Valstijos nesilaikys 2018 m. liepos 25 d. priimto įsipareigojimo nepriimti naujų ES nepalankių priemonių pagal Prekybos plėtros akto 232 skirsnį. Komisija taip pat gali sustabdyti derybas, jei JAV priims ES eksportui nepalankius prekybos apribojimus pagal 1974 m. Prekybos akto 301 skirsnį arba bet kokią kitą panašų Jungtinių Valstijų įstatymą.

Derybų dėl muitų tarifų panaikinimo tikslas bus abipusiškai panaikinti visus pramoninėms prekėms taikomus muitus, siekiant žymiai sumažinti muitų tarifus įsigaliojant susitarimui ir palaipsniui per trumpą laikotarpį juos panaikinti. Pramoninėms prekėms priskiriamos visos prekės, išskyrus įtrauktas į PPO Sutarties dėl žemės ūkio I priedą. Gali būti atsižvelgta į konkrečius opius aspektus, susijusius su tam tikrais gaminiais. Šiuo atžvilgiu ES yra pasirengusi atsižvelgti į galimus JAV opius aspektus, susijusius su tam tikrais automobilių pramonės gaminiais.

ES ir JAV, kurių ekonominė raida yra panaši, yra didžiausios ir labiausiai integruotos pasaulio ekonomikos, turinčios didelę bendros prekybos patirtį. JAV yra pagrindinė ES pramoninių prekių eksporto paskirties šalis ir antra pagal dydį pramoninių prekių eksportuotoja į ES (po Kinijos). ES ir JAV prekybos prekėmis, daugiausia pramoninėmis (598 mlrd. EUR iš viso, o prekybos mašinomis ir įranga dalis – 166 mlrd. EUR), apimtis 2017 m. sudarė 633 mlrd. EUR. Su gamyba eksportui į JAV yra susiję maždaug 4,7 mln. darbo vietų ES. Prekyba pramoninėmis prekėmis sudaro didžiąją dalį mūsų prekybos prekėmis su JAV (94 proc. ES eksporto ir 95 proc. importo). Per pastaruosius 10 metų ES ir JAV prekyba prekėmis nuolat augo.

Apskritai ir ES, ir JAV pramoninėms prekėms taiko mažus muitų tarifus. Įprastos vidutinės didžiausio palankumo režimo (DPR) tarifų normos ne žemės ūkio gaminiams yra atitinkamai

4,2 proc. ir 3,1 proc. Nepaisant to, kad taikomi muitų tarifai palyginti nedideli, dėl bendro mūsų prekybos santykių masto panaikinus visus pramoninėms prekėms taikomus muitų tarifus poveikis įmonėms ir vartotojams abipus Atlanto būtų didelis.

Remiantis vidaus analize, atlikta naudojant bendrosios pusiausvyros apskaičiavimo modelį MIRAGE, pramoninėms prekėms taikomų muitų tarifų panaikinimas būtų maždaug vienodai naudingas abiem partnerėms, nes padidėtų dvišalės prekybos mastas. ES prekių eksportas į JAV padidėtų 10 proc., o JAV eksportas į ES – 13 proc.

Visų pirma didelę ekonominę naudą panaikinus pramoninėms prekėms taikomus muitų tarifus turėtų pajusti mažosios ir vidutinės įmonės (MVI), kurioms tenka neproporcingai didelės sąnaudos teikiant gaminius rinkai. Panaikinus muitų tarifus sąnaudos sumažėtų, MVI eksportas galėtų tapti konkurencingesnis ir tai padėtų apsispręsti, ar eksportuoti prekes, ar ne.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Šios rekomendacijos taikymo sritis apima tik dalį 2018 m. liepos 25 d. Bendro pareiškimo, susijusią su pramoninėms prekėms taikomų muitų tarifų panaikinimu. Bendras pareiškimas buvo priimtas išskirtinėmis aplinkybėmis, siekiant išvengti ES ir Jungtinių Valstijų prekybos santykių įtampos.

Siekiamas tikslas – mažinti prekybos santykių su JAV įtampą – visiškai dera su Europos Sąjungos sutartimi (toliau – ES sutartis), kurioje įtvirtinta, kad ES turėtų skatinti visų šalių integraciją į pasaulio ekonomiką, įskaitant laipsnišką tarptautinės prekybos apribojimų panaikinimą¹.

Rekomendacija pradėti derybas su JAV dėl muitų tarifų panaikinimo jokiais būdais neturėtų būti suprantama kaip nuoroda, kad Komisija būtų pasirengusi nukrypti nuo galiojančios prekybos ir investicijų politikos, numatytos pagal Komisijos komunikatą „Prekyba visiems. Atsakingesnės prekybos ir investicijų politikos kūrimas“².

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Ši rekomendacija dera su kitomis Sąjungos politikos sritimis.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 207 straipsnio 3 dalis ir 4 dalies pirmoji pastraipa kartu su 218 straipsnio 3 ir 4 dalimis.

Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Remiantis ES sutarties 5 straipsnio 3 dalimi, subsidiarumo principas netaikomas srityse, kuriose ES turi išimtinę kompetenciją. Bendra prekybos politika yra įtraukta į SESV 3 straipsnyje pateikiamą Sąjungos išimtinės kompetencijos sričių sąrašą. Ši politika apima derybas dėl prekybos susitarimų pagal, *inter alia*, SESV 207 straipsnį.

¹ ES sutarties 21 straipsnio 2 dalies e punktas.

² http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/october/tradoc_153846.pdf

- **Proporcingumo principas**

Komisijos rekomendacija atitinka proporcingumo principą ir yra būtina atsižvelgiant į mūsų tikslą mažinti prekybos santykių su JAV įtampą.

- **Priemonės pasirinkimas**

Europos Sąjungos Tarybos sprendimas

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Netaikoma

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Netaikoma

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Nuo 2012 m. surengta daug konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais dėl galimos muitų tarifų panaikinimo naudos. Surengti keli klausymai ir dialogo su pilietine visuomene posėdžiai. Be to, Europos Parlamente ir ES valstybėse narėse vyko arba buvo jų organizuojami vieši debatai.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Per ankstesnes nuo 2012 m. vykusias konsultacijas gauta daug žinių apie galimą ES ir JAV tarpusavio muitų tarifų panaikinimo naudą (nuorodos ir dokumentai pateikiami šioje interneto svetainėje

http://trade.ec.europa.eu/doclib/cfm/doclib_section.cfm?sec=146.

- **Poveikio vertinimas**

Atsižvelgiant į Komisijos pirmininko pareiškimą po susitikimo su JAV prezidentu ir Europos Vadovų Tarybos patvirtinimą neoficialiame 2018 m. gegužės 16 d. susitikime Sofijoje, dėl politinės būtinybės skubiai imtis veiksmų siekiant mažinti ES ir JAV prekybos santykių įtampą oficialaus poveikio vertinimo proceso atsisakyta.

- **Pagrindinės teisės**

Rekomendacija dera su ES sutartimis ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija.

4. **POVEIKIS BIUDŽETUI**

Susitarimas dėl muitų tarifų panaikinimo turės neigiamą poveikį ES biudžetui, nes panaikinus pramoninėms prekėms taikomus muitų tarifus bus prarasta apie 2,2 mlrd. EUR (2017 m. duomenys) muitų pajamų. Manoma, kad jis turės netiesioginį teigiamą poveikį, nes padidės su pridėtinė verte ir kitais mokesčiais susiję išteklių ir bendrosios nacionalinės pajamos.

5. KITI ELEMENTAI

• Procedūriniai aspektai

Komisija ves derybas ES vardu. Pagal SESV 218 straipsnio 4 dalį siūloma, kad Europos Sąjungos Taryba Prekybos politikos komitetą paskirtų kaip komitetą, su kuriuo turi būti konsultuojamasi vedant derybas.

Europos Parlamentas bus informuojamas visais procedūros etapais pagal SESV 218 straipsnio 10 dalį.

Komisija paskelbs šią rekomendaciją ir jos priedą iškart po jos priėmimo.

Komisija rekomenduoja, kad derybiniai nurodymai būtų paskelbti iškart po jų priėmimo Taryboje.

Rekomendacija

TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo suteikiami įgaliojimai pradėti derybas dėl susitarimo su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis dėl pramoninėms prekėms taikomų muitų tarifų panaikinimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 3 dalį ir 4 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 3 ir 4 dalimis,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Komisija įgaliojama Europos Sąjungos vardu pradėti derybas su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis dėl susitarimo dėl pramoninėms prekėms taikomų muitų tarifų panaikinimo.

2 straipsnis

Derybos vedamos vadovaujantis Tarybos derybiniais nurodymais, išdėstytais priede.

3 straipsnis

Komisija derybas ves konsultuodamasi su [specialiojo komiteto pavadinimas, kurį įrašo Taryba].

4 straipsnis

Šis sprendimas ir jo priedas bus paskelbti viešai iš karto po jų priėmimo.

5 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*